

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIJSKI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o Ps 142803 24 Pž
Brčko, 7.5.2024. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacijski sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudaca Šejle Drpljanin, kao predsjednice vijeća, Roberta Jovića i Srđana Nedića, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Omladinski resursni centar Tuzla, zastupanog po opunomoćenici I.A., stručnoj suradnici iz Zajedničkog odvjetničkog društva Konjić Rifat, Konjić Nihad i Konjić Kabil Zinaida, protiv tuženog Udruženje građana „Proni“, Centar za omladinski razvoj Brčko, zastupanog po M.T., stručnom suradniku kod Vesne Stevanović, odvjetnice iz Bijeljine, radi utvrđenja, v. sp. 1.000,00 KM, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Ps 142803 21 Ps od 31.10.2022. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 7.5.2024. godine, donio je sljedeću

P R E S U D U

I - Žalba tužitelja Omladinski resursni centar Tuzla se ODBIJA i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Ps 142803 21 Ps od 31.10.2022. godine POTVRĐUJE.

II - Zahtjev tuženog za naknadu troškova žalbenog postupka na ime nagrade za sastav odgovora na žalbu se ODBIJA.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Ps 142803 21 Ps od 31.10.2022. godine (u daljnjem tekstu: prvostupanjska presuda ili ožalbena/pobijana presuda) odlučeno je na sljedeći način:

„I. ODBIJA SE, u cijelosti, kao neosnovan tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

Utvrđuje se da je idejno rješenje znaka „CAT CITIZENS AGAINST TERRORISM“, BAZ 2023064A, vlasništvo Omladinskog resursnog centra Tuzla, (ORC), ul. Hadži Bakirbega Tuzlića br. 1, Tuzla.

Utvrđuje se da je Udruženje građana „Proni“, Centar za omladinski razvoj Brčko, ul. Hadži Vasvije Zejćirović br. 5, učinio povredu prijavom žiga „CAT

CITIZENS AGAINST TERRORISM“, BAZ 1922206A, te se prekida postupak na prijavu žiga od strane Udruženje građana „Proni“, Centar za omladinski razvoj Brčko.

Zabranjuje se dalje činjenje učinjene povrede i budućih sličnih povreda prestankom korištenja žiga „CAT CITIZENS AGAINST TERRORISM“, BAZ 1922206A, od strane Udruženje građana „Proni“, Centar za omladinski razvoj Brčko.

Nalaže se Udruženju građana „Proni“, Centar za omladinski razvoj Brčko: povlačenje predmeta povrede iz gospodarskih tokova; potpuno uklanjanje predmeta povrede iz gospodarskih tokova; uništenje predmeta povrede; uništenje sredstava koja su isključivo namijenjena ili se rade za činidbu povreda i koje su vlasništvo povreditelja.

Obavezuje s tuženi da tužitelju naknadi troškove postupka.“

II. OBAVEZUJE se tužitelj da tuženom nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.328,50 KM, sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“

Protiv prvostupanjske presude, žalbu je pravovremeno izjavio tužitelj Omladinski resursni centar Tuzla (u daljnjem tekstu: tužitelj) kojom u cijelosti pobija prvostupanjsku presudu i to zbog „bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešnog i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava“, sa prijedlogom da ovaj sud „ukine prvostepenu presudu i uputi predmet prvostepenom sudu na ponovno suđenje, odnosno preinači prvostepenu presudu i usvoji tužbeni zahtjev tužitelja, te obaveže tuženog da tužitelju naknadi troškove postupka opredijeljene na glavnoj raspravi, uvećane za troškove za sastav žalbe“.

Tuženi Udruženje građana „Proni“, Centar za omladinski razvoj Brčko (u daljnjem tekstu: tuženi) je u odgovoru na žalbu istakao da je žalba tužitelja u cijelosti neutemeljena i predložio ovom sudu da „pobijanu žalbu tužioca u cjelosti odbije kao neosnovanu i potvrdi prvostepenu presudu, a u svakom slučaju da žalioca obaveže da tuženom naknadi troškove ovog parničnog postupka, a naročito troškove sastava ovog odgovora na žalbu“.

Žalba nije utemeljena.

Nakon što je ispitao prvostupanjsku presudu u smislu odredbe članka 341. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 28/18 i 6/21, u daljnjem tekstu: Zakon o parničnom postupku ili ZPP), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz razloga koji slijede.

Predmet raspravljanja i odlučivanja u ovoj parnici je zahtjev tužitelja da se presudom utvrdi da je vlasnik idejnog rješenja znaka „CAT CITIZENS AGAINST TERRORISM“, zatim da se onemogućiti tuženi da koristi taj znak i žig kao i da se zaštite prava tužitelja na način opredijeljen u tužbi uređenoj podneskom od

9.11.2021. godine (u daljnjem tekstu: tužbeni zahtjev), a koji tužbeni zahtjev je tuženi osporio tuženi tvrdeći da je neutemeljen, te istakao i prigovor nedostatka aktivne legitimacije na strani tužitelja.

Odlučujući o tužbenom zahtjevu, a polazeći od činjeničnih tvrdnji na kojima tužitelj temelji svoj tužbeni zahtjev i pozivajući se na rezultate rasprave (dokaze koji su trebali potvrditi ili pobiti zahtjeve i navode), prvostupanjski sud je utvrdio činjenično stanje koje se u bitnome ogleda u sljedećem:

- da su tužitelj i tuženi nevladine organizacije koje se bave društvenim aktivizmom a svoje aktivnosti ostvaruju kroz razne projekte i aktivnosti, financirane od strane domaćih ili inozemnih donatora;

- da su tužitelj i tuženi zaključili Sporazum o partnerskoj saradnji za razdoblje od 5.9.2018. godine do 31.12.2019. godine, a na projektima borbe protiv nasilnog ekstremizma uključujući i „CAT“ (CITIZENS AGAINST TERRORISM), zatim da je u članku 3. ovog Sporazuma navedeno da su međusobne obveze suradnja na izradi i uređivanju promotivnih i informativnih aktivnosti u svezi sa ovim projektom; da su i tužitelj i tuženi surađivali na ovom projektu, da se razgovaralo o mogućim načinima ostvarenja projekta u svezi sa društvenim angažiranjem mladih i drugih zainteresiranih osoba u pravcu borbe protiv terorizma i drugih oblika negativnog ponašanja;

- da su volonteri tužitelja i volonteri tuženog razgovarali i o idejama o vizualnom predstavljanju „CAT“ projekta, da su svi davali svoje mišljenje kako će to izgledati, da je J.J. bio inicijator ideje samog projekta i da su svi zajedno davali mišljenje kako da izgleda taj logo, pa je ta mišljenja sudionika u projektu N.M.1 koristio kao prijedlog za izradu spornog žiga i tek nakon završetka svih razgovora taj znak je formiran;

- da ni tužitelj ni tuženi nisu privredni subjekti, a time ni poslodavci, te da su S.B. i N.M.1 bili angažirani kod tužitelja po osnovu Ugovora o djelu (S.B.) radi realizacije projekta dok je N.M.1 kod tužitelja volontirao, odnosno da ni jedan od njih nije bio zaposlenik tužitelja niti je tužitelj bio njihov poslodavac;

- da je došlo do prekida suradnje između tužitelja i tuženog na realizaciji ovog projekta, nakon čega je tuženi 22.11.2019. godine, podnio prijavu za priznanje spornog žiga, a tužitelj je prijavu podnio 18.12.2020. godine, odnosno jednu godinu nakon tuženog, kao i

- da je Zaključkom Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine broj IP-03-47-2-07316/21PJ od 7.10.2021. godine (u daljnjem tekstu: zaključak Instituta za intelektualno vlasništvo), tužitelj, kao podnositelj prigovora na prijavu žiga „CAT“ CITIZENS AGAINST TERRORISM, BAZ1922206A, upućen da pred nadležnim sudom pokrene postupak za utvrđenje da li prijava spornog žiga povređuje starije autorsko pravo.

Kod takvih činjeničnih utvrđenja a polazeći od toga da istaknuti prigovor nedostatka aktivne legitimacije na strani tužitelja nije utemeljen (iz razloga što je tužitelj na temelju zaključka Instituta za intelektualno vlasništvo upućen da

pokrene parnični postupak, zbog čega po mišljenju prvostupanjskog suda isti ima aktivnu legitimaciju za podnošenje ove tužbe i pokretanje postupka dok će utemeljenost zahtjeva biti predmetom postupka i tek pravomoćnom presudom će biti utvrđeno da li prijava spornog žiga povređuje starije autorsko pravo), prvostupanjski sud je zaključio da tužitelj nije dokazao da su njegovi uposlenici u okviru izvršavanja svojih redovnih radnih obveza ili prema uputama tužitelja kao poslodavca sačinili sporni žig kao autorsko djelo, baš kao što, izuzev pozivanja na izjave svjedoka S.B. i N.M.1, nije niti jednim pravno valjanom dokazom dokazao postojanje ugovora sa ovim svjedocima o prijenosu autorskih prava niti je predočio postojanje ugovora o izradi djela po narudžbi, pa je slijedom navedenog, uz primjenu odredbi članaka 1, 49. i 80. Zakona o žigu („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ broj 53/10, u daljnjem tekstu: Zakon o žigu) i u svezi sa člancima 66, 100. i 156. Zakona o autorskim i srodnim pravima („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 63/10 – u daljnjem tekstu: Zakon o autorskim i srodnim pravima) zaključio da tužbeni zahtjev tužitelja nije utemeljen, odlučivši kao u stavku I izreke, dok je o troškovima postupka odlučio primjenom odredbe članaka 120. i 130. Zakona o parničnom postupku obvezujući tužitelja da tuženom nadoknadi prouzrokovane troškove parničnog postupka u iznosu dosuđenom stavkom II izreke ožalbene presude.

Tužitelj u žalbi u bitnome navodi da je prvostupanjska presuda donesena uz povredu odredbe članka 8. Zakona o parničnom postupku, odnosno da je prvostupanjski sud netočno prezentirao pojedine dokaze, te proizvoljno cijenio dokaze i pogrešno prezentirao u pobijanoj presudi; da je istina da se ovdje radi o Udruženju građana koje nema potrebu, obzirom na način financiranja, da zaključuje ugovor o radu sa svojim radnicima, jer nikada nije mogao imati pouzdan proračun, odnosno način financiranja; da se tužitelj obratio Institutu za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine, te uložio prigovor na odluku Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine o odobrenju znaka „CAT“, te prijavio znak Institutu za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine, nakon čega je priznato pravo tužitelju da znak „CAT“ koristi kao svoj, a po uloženom prigovoru, Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine je prekinuo postupak priznanja žiga, te je uputio stranke na sudsko odlučivanje; da je tuženi prekršio Sporazum o saradnji sa tužiteljem, da je S.B. osmislio ideju i akronim kampanje CAT; da je sud pogrešno primijenio materijalno pravo obzirom da pogrešno tumači odredbe članka 100. Zakona o autorskim i sličnim pravima Bosne i Hercegovine, te da kako se radi o udruženju građana, bez stalnog financiranja, za tužitelja je bilo nemoguće da prijavi S.B. i N.M.1 kao radnike, jer jednostavno nije imao sredstava za plaćanje obveza koje bi proizašle iz radnog odnosa, ali da se „ima smatrati da su oni radili za tužitelja i u svemu postupali za tužitelja, kao i da su formalno zaposlenici“.

Po ocjeni ovog suda, tužitelj žalbom nije doveo u pitanje pravilnost i zakonitost prvostupanjske presude.

Prije svega, prvostupanjski sud nije počinio povredu odredaba parničnog postupka iz članka 8. Zakona o parničnom postupku samo zato što je ocijenio provedene dokaze drugačije nego što tužitelj smatra da ih je trebalo ocijeniti, odnosno izveo drugačije zaključke od tužitelja. Naime, pravo ocjene dokaza zadržano je za sud i prvostupanjski sud je taj koji odlučuje koje će činjenice uzeti

kao dokazane prema svom uvjerenju i na osnovu savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno, a i na temelju rezultata cjelokupnog postupka. Prema tome, time što prvostupanjski sud provedene dokaze nije tumačio onako kako tužitelj misli da ih je trebalo tumačiti nije počinjena povreda odredaba parničnog postupka, obzirom da je prvostupanjski sud kritički analizirao i savjesno ocijenio provedene dokaze koje su stranke ponudile na okolnosti (ne)utemeljenosti tužbenog zahtjeva i za što je dao jasne, dostatne i argumentirane razloge (kako to proizilazi iz razloga datih na stranici 6, 7 i 8 obrazloženja ožalbene presude), upravo prema standardu obrazložene sudske odluke, s tim da će pitanje pravilnosti izvedenih zaključaka glede odlučnih i drugih pravno-relevantnih činjenica i tako utvrđenog činjeničnog stanja biti predmetom instancione kontrole kroz žalbeni razlog pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje zbog kojeg tužitelj također osporava prvostupanjsku presudu.

Dalje, nema mjesta ni onim žalbenim navodima tužitelja da je prvostupanjski sud pogrešno ili nepotpuno utvrdio činjenično stanje, kod toga da je prvostupanjski sud, a kako to proizilazi iz dokazne građe izvedene tijekom prvostupanjskog postupka potpuno i pravilno utvrdio sve relevantne i odlučne činjenice nužne za presuđenje predmetne pravne stvari (razvidno sa stranice 6 i 7 stranice obrazloženja ožalbene presude), pa je tako na temelju materijalne dokumentacije ali i iskaza saslušanih zakonskih zastupnika parničnih stranaka i svjedoka, pravilno utvrdio da ni tužitelj ni tuženi nisu privredni subjekti, da je S.B. kod tužitelja (bio) angažiran temeljem Ugovora o djelu radi realizacije projekta, dok je N.M.1 u relevantno vrijeme bio angažiran kao volonter, zatim da je sporno autorsko djelo „CITIZENS AGAINST TERRORISM“ nastalo kao posljedica Sporazuma o partnerskoj saradnji između tužitelja i tuženog za razdoblje od 5.9.2018. godine do 31.12.2019. godine, koja je imala za cilj rad na spornom projektu („CITIZENS AGAINST TERRORISM“) te međusobnu suradnju na izradi i uređivanju promotivnih i informativnih aktivnosti u svezi sa ovim projektom kao i da je sporni znak formirao N.M.1 u svojstvu volontera nakon razgovora sa sudionicima projekta.

Imajući u vidu gore navedene odlučne činjenice koje se, kao takve, žalbom u biti i ne dovode u pitanje (tužitelj štoviše i ne spori – priznaje da S.B. i N.M.1 nije bio „poslodavac u formalnom smislu“), pravilno je prvostupanjski sud zaključio da u okolnostima konkretnog slučaja nema mjesta pružanju tražene sudske zaštite tužitelju prema odredbama Zakona o autorskim i srodnim pravima kod toga da tijekom dokaznog postupka nije dokazao ispunjenost bilo kojih od zakonom propisanih modaliteta prijenosa autorskih imovinskih prava sa autora na njega (poglavlje IV. Posebni dio autorskog ugovornog prava reguliran odredbama članka 85. – 101. Zakona o autorskim i srodnim pravima), pa tako ni postojanje ugovora o stvaranju djela po narudžbi (članak 98.) niti da su autorsko djelo stvorili njegovi uposlenici u izvršavanju radnih obveza ili prema uputstvima tužitelja kao poslodavca (članak 100.) obzirom da S.B. i N.M.1 kao osobe koje su (izravno ili neizravno) sudjelovale u osmišljavanju ideje i akronima kampanje „CAT“ nikada nisu ni bile uposlenici kod tužitelja niti sa tužiteljem zaključili bilo kakav ugovor glede prijenosa imovinskih autorskih prava.

Ovdje valja također ukazati da situaciju ne mijenja ni činjenica o eventualnoj autentičnosti pisanih izjava S.B. i N.M.1 kojima „ustupaju izrađeni

logo tužitelju“ na kojim navodima tužitelj ustrajava u žalbi kod toga da pisana izjava kao materijalna isprava nije prepoznata od strane Zakona o autorskim i srodnim pravima kao modus prijenosa autorskih imovinskih prava na treću osobu niti kao takva može poslužiti dokazivanju bilo kakvih materijalno-pravnih pretpostavki iz članka 100. Zakona o autorskim i srodnim pravima obzirom da S.B. i N.M.1 (među strankama nesporno) nisu nikada bili uposlenici kod tužitelja zbog čega njihov rad na osmišljavanju ideje i akronima kampanje „CAT“ nema pravni tretman „izvršavanja radnih obveza“ niti se upute tužitelja prema njima (čak i da su kao takve dokazane) ne mogu izjednačiti sa uputama koje poslodavac izdaje svojim uposlenicima.

Pored navedenog, irelevantnim se ukazuju i oni žalbeni navodi kojima tužitelj ukazuje da „svi provedeni dokazi tužene strane ne ukazuju niti potvrđuju prava tužene na vlasništvo znaka – žiga CAT“ kod toga da tužitelj zanemaruje da je u konkretnoj pravnoj stvari, sukladno odredbi članka 7. stavak 1. a u svezi sa člankom 246. ZPP, na njemu bila obveza da dokazuje utemeljenost svog tužbenog zahtjeva kojim je, između ostalog tražio da se presudom suda utvrdi da je idejno rješenje znaka „CAT CITIZENS AGAINST TERRORISM“ njegovo vlasništvo a ne i da tuženi dokazuje suprotno, kako to tužitelj pogrešno pravno rezonira, pa u situaciji kada tijekom prvostupanjskog postupka tužitelj izvedenim dokazima nije uspio dokazati svoje činjenične i pravne tvrdnje, takav procesni neuspjeh ide na teret isključivo tužitelja.

Dakle, a kako je prvostupanjski sud pravilno utvrdio da S.B. i N.M.1 nisu bili uposlenici kod tužitelja odnosno da volonter N.M.1 nije imao status uposlenika kod tužitelja u trenutku izrade spornog znaka „CAT“ kao autorskog djela, pravilno je primijenio odredbu članka 100. Zakona o autorskim i srodnim pravima, ali i odredbu članka 98. navedenog zakona, obzirom da tužitelj nije dokazao postojanje ugovora o stvaranju autorskog djela po narudžbi, zbog čega se u okolnostima konkretnog slučaja i spram činjenica na kojima je tužitelj zasnivao svoj tužbeni zahtjev nije mu se ni mogla pružiti zaštita prava predviđena navedenim odredbama.

Naposljetku, irelevantnim se ukazuju i oni žalbeni navodi tužitelja kojima ukazuju da je tuženi ranijom prijavom znaka odnosno žiga – CAT (2019. godine) u odnosu na tužitelja (18.12.2020. godine) postupio „u potpunosti suprotno odredbama navedenog sporazuma“ kod toga da zaključeni sporazum o međusobnoj suradnji ni na koji način pravno ne tretira pitanja u svezi sa nastankom autorskog djela, njegovog vlasništva, eventualnog prijenosa na treću osobu kao i pravne posljedice u slučaju kršenja odredbi kojima se regulira predmetna problematika autorskog prava.

Situacija nije drugačija ni sa onim žalbenim navodima tužitelja kojima ukazuje na razloge zbog kojih nije bio u mogućnosti sa S.B. i N.M.1 zaključiti ugovore o radu (da se radi o organizaciji civilnog društva koja nema stalne izvore financiranja i da bi zaključenjem ugovora o radu za tužitelja nastale obveze prema poreznim tijelima te da ne bi imali novčanih sredstava „za plaćanje obaveza koje bi proizašle iz radnog odnosa“) obzirom da navedene činjenice (pa čak i da su kao takve nesporne) ne mogu biti relevantne sa aspekta primjene bilo koje od odredbi

Zakona o autorskim i srodnim pravima pa samim tim su bez utjecaja na pravilno i zakonito presuđenje u ovoj pravnoj stvari.

Stoga, imajući u vidu sve naprijed izneseno, a kako ne postoje razlozi zbog kojih tužitelj pobija prvostupanjsku presudu, a ni razlozi o kojima ovaj sud vodi računa po službenoj dužnosti, i kako tužitelj odluku o troškovima sadržanu u izreci prvostupanjske presude pobija samo kroz pobijanje odluke o glavnoj stvari, jer u žalbi konkretnim prigovorima ne ukazuju da odluka o troškovima nije pravilna, valjalo je žalbu tužitelja odbiti kao neutemeljenu i presudu prvostupanjskog suda potvrditi, a sve na temelju odredbe članka 346. Zakona o parničnom postupku.

Zahtjev tuženog za naknadu troškova žalbenog postupka na ime sastava odgovora na žalbu, primjenom odredbe članka 131. a u svezi sa odredbom članka 121. Zakona o parničnom postupku je odbijen stavkom drugim izreke ove presude, budući da ta procesna radnja nije obvezna, a uvažavajući i njen sadržaj, po ocjeni ovog suda nije bila ni potrebna za zaštitu prava tuženog u ovoj pravnoj stvari.

PREDSJEDNICA VIJEĆA

Šejla Drpljanin